

Asia: VN/19831/2023

Työrauhalainsäädännön kehittäminen - luonnos hallituksen esitykseksi työehtosopimuslain, työriitojen sovittelusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Suomessa järjestäytymisvapaus on turvattu perustuslaissa, jossa säädetään ammatillisesta yhdistymisvapaudesta ja vapaudesta järjestäytyä muiden etujen valvomiseksi.

Tähän sisältyy perusoikeutena työtaisteluoikeus. Edellä mainitut oikeudet ovat turvattu myös useissa Suomea sitovissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa. Esityksessä olevat rajoitukset

eivät saa olla ristiriidassa Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Lisäksi asiaa käsittelevän työryhmän aikataulu oli riittämätön ja näin ollen se heikensi valmistelun laatua.

Asiantuntijoiden kuuleminen ei toteutunut kunnolla eikä kaikkia asiantuntijoita kuultu.

Analysoinnille ja vaikutusten arvioinnille ei jäänyt riittävästi aikaa. (Kts. SAK, STTK, AKAVA eriävä mielipide 19.10.2023)

Nykytilan ja sen arviointi

1 luku - Asian tausta ja valmistelu

2 luku - Nykytila ja sen arviointi

-

Yleisperustelut - luvut 3-6

3 luku - Tavoitteet

4 luku - Ehdotukset ja niiden vaikutukset

5 luku - Muut toteuttamisvaihtoehdot

-

8 a§ [myötätuntotyötaistelun rajoitukset]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ensinnäkin myötätuntotyötaistelut ovat perusoikeuksia ja sen vaikutukset pääriidan ulkopuolisiin tahoihin eivät ole todennettavissa. Mietinnön perusteella myötätuntotyötaistelut asetetaan suhteellisarvioinnin alaisiksi. Myötätuntotyötaistelujen käyttöala rajautuu selvästi nykyisestä pohjoismaisesta tasosta kohti huomattavasti rajoitetumpaa tasoa. Sen seurauksena heikommin järjestäytyneiden alojen neuvotteluvoima laskee rajusti. Tämä koskee erityisesti patkätöaloja; eritoten palvelualat, joissa esimerkiksi ulkomainen työvoima sekä naiset ja nuoret työskentelevät. Työtaisteluoikeuden rajoittaminen esitetyllä tavalla heikentää koko työmarkkinajärjestelmän toimintaa työehtojen vähimmäistason ja työmarkkinoiden vakauden turvaajana.

Työtaisteluoikeus on kiinteä osa kollektiivista

neuvotteluoikeutta ja työehtosopimusjärjestelmää.

8 b § [Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Poliittisen työtaistelun tavoitteena on vaikuttaa poliittisen päätöksentekijän toimintaan. Kyse on tavallisesta työ- tai sosiaalilainsäädäntöön liittyvistä asioista. Näitä työtaisteluja on ollut Suomessa hyvin vähän; niitä ei edes tilastoida erikseen. Kyse ei olisi sellaisesta yhteiskunnallisesta ongelmasta, johon olisi välttämätöntä puuttua kansalaisten perusoikeuksia rajoittamalla. Mietinnössä esitetään poliittisten työnseisausten rajaamista 24 tuntiin ja muiden poliittisten työtaistelujen kuin työnseisausten rajaamista kahteen viikkoon. Tämä esitys on ristiriidassa yhdistymisvapauskomitean lakko-oikeutta koskevien tulkintojen soveltuvuuteen.

9 § [Hyvityssakko]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Mietinnön perusteella työntekijäjärjestöille tuomittavia seuraamuksia tiukennetaan. Työrauhavelvollisuuden rikkomisesta tuomittavan hyvityssakon tasoa korotettaisiin siten, että jatkossa hyvityksen määrä olisi vähintään 10 000 euroa ja enintään 150 000 euroa. Mietinnön mukaan tavoitteena on muun muassa seuraamusjärjestelmää tehostamalla vahvistaa laissa säädettyä työrauhavelvollisuutta ja edistää yritysten vakaata toimintaympäristöä.

10 § [Hyvityssakkoon tuomitseminen]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Toimet hyvityssakkojen osalta ovat yksipuoliset; työmarkkinaosapuolten rikkomukset eivät korotu vastaavalla tavalla. Työtekijälle kohdistuvaa sanktiota 200 € (hyvitysseuraamus) vastustamme, koska ei työntekijä voi asettaa vastuuseen kollektiivisista toimista. Tämä vastuu pitää kohdistaa päätöksen tehneisiin työntekijäjärjestöihin.

Lisäksi katsomme, että työtaisteluoikeuden rajoitusten perusteet ovat vahvasti taloudellisia.

Lakiin lisättävät otsikoinnit

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

7 § Ilmoitus työnseisauksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 a § Myötätuntotyötaistelun rajoitukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 b § Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 c § Työtaisteluoikeus virkasuhteessa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 a § Hyvitys

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 b § Hyvityksen rahamäärän tarkistaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

3 luvun 6 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

4 luvun 9 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Poutiainen Pekka
PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry